

Lora Barnet

Svi naši životi

Preveo
Marko Mladenović

■ Laguna ■

Naslov originala

Laura Barnett

THE VERSIONS OF US

Copyright © Laura Barnett, 2015

Translation copyright © 2016 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Za moju majku Džen Bilt,
koja je živela mnogo života;
i za mog kuma Boba Vilijamsona,
koji mi mnogo nedostaje*

„Ponekad je maštao da će mu na kraju života biti pušten kućni snimak svih puteva kojima nije pošao, i kuda bi ga oni odveli.“

En Tajler, *Amaterski brak*

„Ti i ja stvaramo istoriju.

Ovo smo mi.“

Mark Nopfler i Emilu Haris

1938.

Počinje ovako.

Na peronu stoji jedna žena. U desnoj ruci drži kofer, a u levoj žutu maramicu kojom se tapka po licu. Plavkasta koža oko očiju mokra joj je, a ugljeni dim joj zapinje u grlu.

Nema ko da je isprati – zabranila im je da dođu, mada joj je majka plakala, kao što i sama sada plače – a ipak još stoji na prstima i pomno gleda preko uskomešane gomile šešira i lisičjih krzna. Možda je Anton, ne mogavši više da sluša majku kako plače, popustio, pa ju je sneo niz dugačke stepenice na njenoj stolici za kupanje i navukao joj rukavice. Ali nema ni Antona ni mame. Stanična dvorana je puna nepoznatih ljudi.

Mirijam ulazi u voz i počinje da trepće na mutnoj svetlosti hodnika. Tu je neki čovek sa crnim brkovima i violinskim koferom. Gleda je u lice a onda spušta pogled na ogromnu nabreklu kupolu njenog stomaka.

„Gde vam je muž?“, pita.

„U Engleskoj.“ Čovek je posmatra, glave nakrivljene kao u ptice. Zatim se naginje napred i slobodnom rukom uzima njen kofer. Ona zausti da se pobuni, ali on već kreće napred.

„Ima jedno slobodno mesto u mom kupeu.“

Razgovaraju tokom čitavog dugog putovanja na zapad. Nudi je haringom i kiselim krastavcima iz vlažne papirne kese, i Mirijam ih uzima, iako joj se haringa gadi, pošto je prošao gotovo čitav dan otkako je jela. Nijednom ne kaže naglas da u Engleskoj zapravo nema nikakvog muža, ali on zna. Kada se voz zatrese i stane na granici a stražari narede svim putnicima da se iskrcaju, Jakob je drži uz sebe dok stoje i drhte, a njoj istopljeni sneg smekšava labave potplate cipela.

„Vaša žena?“, pita stražar Jakoba dok poseže za njenim ispravama.

Jakob klima glavom. Šest meseci kasnije, jednog vedrog dana u Margejtu, dok beba spava u mekom, mesnatom naručju rabinove žene, Mirijam to i postaje.

A počinje i ovde.

Jedna druga žena stoji u vrtu, među ružama, i trlja se po krstima. Na sebi ima dugačak plavi slikarski mantil, muževljev. On trenutno slika, u kući, dok ona stavlja drugu ruku na ogromnu nabreklu kupolu stomaka.

Osetila je pokret, buđenje, ali to je prošlo. Na tlu kraj njenih nogu stoji plitka korpa dopola puna isečenog cveća.

Duboko udiše, uvlačeći svež jabukov miris potkresane trave – nešto ranije šišala je travnjak, po jutarnjoj hladovini, makazama za orezivanje. Mora nečim da se zanima: užasava se mirovanja, prepuštanja učmalosti da je prekrije kao čaršav. Čaršav je mek i utešan. Boji se da će ispod njega utonuti u san i da će beba utonuti s njom.

Vivijan se saginje da uzme korpu. Dok to čini, oseća kako se nešto cepa i kida. Posrće i jauče. Luis je ne čuje: radi uz muziku. Uglavnom pušta Šopena, a katkada i Vagnera, kada mu boje postaju mračnije. Ona je na zemlji, a pored nje prevrnutu korpa; po stazi su rasute ruže, crvene i ružičaste, a njihove latice, zgnječene i potamnele, ispuštaju odvratani miris. Bol se ponovo javlja i Vivijan brekće; zatim se seti svoje komšinice, gospođe Doz, i doziva je.

Trenutak kasnije, gospođa Doz hvata Vivijan za ramena spretnim rukama i podiže je na klupu kod vrata, u hladu. Šalje malog dostavljača namirnica, koji stoji svezanog jezika na ulaznoj kapiji, trkom po lekara, dok ona hita na sprat da nađe gospodina Tejlora. On je tako neobičan čovek, sitan, pupavog trbuha i nosa prćastog kao u patuljka: ni nalik onome kako je zamišljala da će jedan umetnik izgledati. Ali i tako mio. Dražestan.

Vivijan ne primećuje ništa osim talasâ bola, iznenadne svežine posteljine na koži, rastegljivosti minutâ i sati, koji se protežu unedogled dok lekar ne kaže: „Vaš sin. Evo vašeg sina.“ Zatim pogleda dole i vidi ga, prepozna ga, kako je gleda i trepće znalačkim očima jednog starca.

PRVI DEO

PRVA VERZIJA

\\\\\\\\

Rupa

Kembridž, oktobar 1958.

Kasnije, Eva će pomisliti: *Da nije bilo onog zardalog eksera, Džim i ja se nikada ne bismo upoznali.*

Misao će joj se uvući u glavu, potpuno uobličena, sa silinom od koje će joj zastati dah. Ležaće nepomično i posmatrati kako svetlost klizi oko zavesa, razmišljajući o tačnom nagibu svoje gume na travi izbrazdanoj kolotrazima; o samom ekseru, starom i krivom; o kučencetu, koje je njuškalo po travnatom rubu pa nije čulo zupčanike i gume. Naglo je skrenula da ga izbegne, i guma joj je naišla na zardali ekser. Vrlo lako – što bi bilo mnogo *verovatnije* – ništa od svega toga nije moralo da se dogodi.

Ali to će biti kasnije, kada će njen život pre Džima već biti bezvučan i lišen boje, kao da je jedva i bio život. Sada, u trenutku sudara, čuju se samo slabašno cepanje i tiho isticanje vazduha.

„Dodavola“, kaže Eva. Pritiska pedale, ali prednja guma joj podrhtava kao uplašen konj. Koči, silazi i klekne da postavi dijagnozu. Kućence se pokajnički vrzma malo dalje, laje kao da se izvinjava, a onda otrči za vlasnikom – koji je već dobrano odmakao, prilika koja se udaljava u svetlosmeđoj kišnoj kabanici.

Tu je i ekser, zabijen iznad nepravilne poderotine dugačke najmanje pet centimetara. Eva pritiska ivice poderotine i vazduh izlazi kao promukla hripa. Guma se već maltene potpuno izduvala: moraće da odgura bicikl nazad na koledž, a već kasni na superviziju. Profesor Farli će pretpostaviti da nije napisala esej o *Četiri kvarteta*, a ona u stvari čitave dve noći zbog njega nije spavala – sada joj je u torbi, uredno prepisan, dug pet stranica ne računajući fusnote. Prilično se ponosi njime i radovala se tome da ga čita naglas, gledajući starog Farlija krajičkom oka kako se nagine napred i trza obrvama onako kao kada ga nešto istinski zanima.

„Šajse“,* kaže Eva: u ovako ozbiljnoj situaciji, kao da samo nemački može da posluži.

„Jesi li dobro?“

Još kleči, dok joj bicikl punom težinom naleže na bok. Zagleda ekser, pitajući se da li bi od njegovog vađenja bilo veće štete ili koristi. Ne diže glavu.

„Jesam, hvala. Samo mi se probušila guma.“

Prolaznik, ko god da je, čuti. Pretpostavlja da je produžio, ali onda njegova senka – obris muškarca, bez šešira, koji gura ruku u džep na sakou – počinje da se pomera po travi prema njoj. „Dozvoli da ti pomognem. Ovde mi je alat za krpljenje.“

Sada diže glavu. Sunce zalazi za drvored – jesenji semestar je počeo tek pre nekoliko nedelja a dani se već skraćuju

* Nem.: *Scheiße* – sranje. (Prim. prev.)

– i svetlost je iza njega, zamračuje mu lice. Njegova senka, sada pripojena nogama u iznošenim mrkim cokulama, izgleda preterano visoka, mada se čini da je čovek prosečne visine. Svetlosmeđa kosa, koja treba da se podšiša; u slobodnoj ruci neko *Pengvinovo* broširano izdanje. Eva taman može da razazna naslov na hrbatu, *Vrli novi svet*, i seti se, sasvim naprasno, jednog popodneva – jedne vetrovite nedelje; majka pravi *vanillekipferl** u kuhinji, a iz muzičke sobe dopire zvuk očeve violine – kada se potpuno izgubila u Hakslijevog čudnovatoj, zastrašujućoj viziji budućnosti.

Pažljivo spušta bicikl na bok i ustaje. „Vrlo si ljubazan, ali bojim se da nemam pojma kako se koristi. Uvek mi ga popravlja vratarov sin.“

„Naravno.“ Ton mu je svetao, ali on se mršti, pretražuje drugi džep. „Bojim se da sam se možda malo izleteo. Nemam pojma gde je. Molim te, izvini. Obično ga nosim sa sobom.“

„Čak i kada ne voziš bicikl?“

„Da.“ On je pre mladić nego čovek: otprilike njenih godina, i student; nosi univerzitetski šal – sa pčelinjim crno-žutim prugama – labavo obmotan oko vrata. Meštani ne zvuče kao on, i zacementirano ne nose *Vrli novi svet*. „Budi spreman i sve to. A obično vozim. Bicikl, hoću reći.“

Osmehuje se, a Eva primećuje da su mu oči jako tamnoplave, bezmalo ljubičaste, i uokvirene trepavicama dužim od njenih. Kod žene bi se to zvalo lepim. Kod muškarca pomalo uznemirava; teško joj je da ga gleda u oči.

„Znači ti si Nemica?“

„Ne.“ Govori pregrubo; postidevši se, on skreće pogled.

„O. Izvini. Čuo sam te kako psuješ. *Šajse*.“

„Govoriš nemački?“

* Nem.: *Vanillekipferl* – vanilin kiflice. (Prim. prev.)

„Ne baš. Ali umem da kažem 'sranje' na deset jezika.“

Eva se nasmeje; nije trebalo da mu odbrusi. „Roditelji su mi Austrijanci.“

„Ah zo.“*

„Ipak govoriš nemački!“

„Najn, majn libling.** Tek pomalo.“

Susreću se pogledima i Evu obuzima neobičan osećaj da su se već sreli, mada ne može da se seti kako se zove. „Studirao li engleski? Ko ti je preporučio Hakslija? Mislila sam da nikome od nas ne daju da čitamo ništa modernije od *Toma Džonsa*.“

On gleda broširanu knjigu, pa odmahuje glavom. „Ma ne – Haksli je samo iz zabave. Studiram pravo. Ali ipak nam *dozvoljavaju* da čitamo romane, znaš.“

Smeši se. „Naravno.“ Znači da nije mogla da ga vidi na katedri za engleski; možda ih je neko upoznao na nekoj žurki. Dejvid poznaje toliko ljudi – kako se zvaše onaj njegov drug s kojim je Penelopi igrala na majskom balu na Kajusu,*** pre nego što se spandala sa Džeraldom? Imao je jasnoplave oči, ali sigurno ne baš ovakve. „Izgledaš mi poznato. Jesmo li se već sreli?“

Čovek je ponovo gleda, nakrivljene glave. Bled je i izrazito liči na Engleza, a nos mu je prošaran sa malo pega. Kladi se da mu se nakupe i zbiju na prvi sunčev zrak, i da ih ne podnosi, da proklinje svoju nežnu severnjačku kožu.

„Ne znam“, kaže. „Imam osećaj da jesmo, ali siguran sam da bih zapamtio kako se zoveš.“

* Nem.: *Ach so* – Tako dakle. (Prim. prev.)

** Nem.: *Nein, mein Liebling* – Ne, draga moja. (Prim. prev.)

*** Ovaj i svi ostali koledži koji se budu pominjali, osim ako je drugačije naznačeno, nalaze se u sklopu Univerziteta Kembridž. (Prim. prev.)

„Eva. Edelstin.“

„Bogami.“ Opet se osmehuje. „To ću sigurno zapamtiti. Ja sam Džim Tejlor. Druga godina na Kleru. Ti si na Njunamu?“

Klima glavom. „Na drugoj godini. I upravo ću se uvaliti u ozbiljnu nevolju što sam izostala sa supervizije, samo zato što je neka budala ostavila ekser da leži na zemlji.“

„Trebalo bi i ja da budem na superviziji. Ali da budem iskren, razmišljao sam da ne odem.“

Eva ga procenjuje pogledom; nema mnogo vremena za takve studente – mahom muškarce, i to s najskupljim obrazovanjem na svetu – koji na svoje diplome gledaju s lenjim, samozadovoljnim prezirom. Nije mislila da je jedan od njih. „Imaš li običaj da to radiš?“

Sleže ramenima. „Ne baš. Nije mi bilo dobro. Ali odjednom mi je mnogo bolje.“

Trenutak čute, oboje osećajući da bi trebalo da krenu, ali baš i ne želeći. Na stazi, mimo njih žurno prolazi neka devojka u tamnoplavom đubretarcu, koja ih letimice pogleda. Zatim, prepoznavši Evu, pogleda opet. To je ona devojka s Gertona, ona što je igrala Emiliju uz Dejvida kao Jaga u ADC-u.* Bila je bacila oko na Dejvida: svaka budala je mogla da vidi. Ali Eva ne želi da sada razmišlja o Dejvidu.

„Pa“, kaže Eva. „Mislim da bi bilo bolje da se vratim. Da vidim može li vratarov sin da mi popravi bajs.“

„Ili možeš da pustiš mene da ti ga popravim. Mnogo smo bliže Kleru nego Njunamu. Pronaći ću alat i zakrpiti ti rupu, a onda možeš da me pustiš da te izvedem na piće.“

Eva ga gleda u lice i namah joj sine, sa sigurnošću koju nikako ne može da objasni – ne bi čak ni pokušavala – da je ovo onaj trenutak: trenutak posle koga ništa više nikada neće

* Pozorište Univerziteta Kembridž. (Prim. prev.)

biti sasvim isto. Mogla bi – *trebalo bi* – da ga odbije, okrene se i odgura bicikl do kapije koledža kroz ulice u to rano predvečerje, pusti da joj vratarov sin crveneći pritekne u pomoć i časti ga sa pet šilinga. Ali ne uradi to. Umesto toga, okreće bicikl u suprotnom pravcu i korača pored tog mladića, tog Džima, dok ih za pete grizu njihove sparene senke, stapajući se i preklapajući na visokoj travi.

DRUGA VERZIJA

Pantomimičar
Kembridž, oktobar 1958.

U garderobi, govori Dejvidu: „Umalo nisam pregazila psa biciklom.“

Dejvid škilji u nju u ogledalu; nanosi na lice debeo sloj belog pudera. „Kada?“

„Dok sam išla kod Farlija.“ Čudno što se sada toga setila. Bilo je potresno: belo psetance na rubu staze nije se sklonilo dok se približavala, već je pojurilo ka njoj, mašući patrljkom od repa. Spremila se da ga zaobiđe, ali u poslednjem času – pukih nekoliko centimetara od njenog prednjeg točka – pas je neočekivano odskočio preplašeno zakevtavši.

Eva je stala, uzdrmana; neko je doviknuo: „Gledaj kuda ideš, hoćeš?“ Okrenula se i videla nekog čoveka u svetlosmeđoj kišnoj kabanici nekoliko koraka odatle, kako je strelja pogledom.

„Molim vas, izvinite“, rekla je, mada je htela da kaže: *Stvarno treba da držite svog usranog psa na uzici.*

„Je li sve u redu?“ Iz suprotnog pravca prilazio joj je neki drugi čovek: mladić, zapravo, otprilike njenih godina, sa univerzitetskim šalom labavo obmotanim preko sakoa od tvida.

„Sasvim u redu, hvala“, izveštačeno je kazala. Dok se ponovo pela na bicikl, oči su im se nakratko susrele – njegove neuobičajeno tamnoplave, obrubljene dugim, devojčkim trepavicama – i načas je bila sigurna da ga poznaje, toliko sigurna da je zaustila da ga pozdravi. Ali onda, isto tako brzo, posumnjala je u sebe, nije rekla ništa i nastavila je da okreće pedale. Čim je stigla u kabinet profesora Farlija i počela da čita svoj esej o *Četiri kvarteta*, zaboravila je na sve to.

„O, Evo“, govori sada Dejvid. „Ti baš upadaš u najbesmislenije situacije.“

„Stvarno?“ Mršti se, osećajući razliku između njegovog viđenja nje – dezorganizovana, dražesno rasejana – i svog. „Nisam ja bila kriva. Glupavi pas je potrčao pravo ka meni.“

Ali on ne sluša; pomno zuri u svoj odraz, razmazujući šminku po vratu. Rezultat je i lakrdijaštvo i seta, kao kod nekog od onih francuskih pantomimičara.

„Tu“, kaže, „promakao ti je deo.“ Naginje se napred i trlja ga rukom po bradi.

„Nemoj“, osorno joj govori, i ona sklanja ruku.

„Hej, Kac.“ Na vratima je Džerald Smit, obučen, kao i Dejvid, u dugačku belu odoru, lica nejednako namazanog belom bojom. „Zagrevanje glumaca. O, zdravo, Evo. Bi li otišla da nađeš Pen? Muva se ispred pozorišta.“

Klima mu glavom. Dejvidu govori: „Vidimo se onda posle. Srećno.“

Hvata je za ruku kada se ona okrene da pođe i privlači je sebi. „Izvini“, šapće. „Samo sam uzbuđen.“

„Znam. Ne boj se. Bićeš sjajan.“

Stvarno je sjajan, kao i uvek, razmišlja Eva sa olakšanjem pola sata kasnije. Sedi na jednom od mesta rezervisanih za specijalne goste i drži za ruku svoju drugaricu Penelopi. Prvih nekoliko scena je napeto, jedva mogu da gledaju u pozornicu: umesto toga gledaju publiku i odmeravaju njihove reakcije, ponavljajući rečenice koje su provežbale toliko puta.

Dejvid, kao Edip, ima dugačak govor od oko petnaest minuta za koji mu je trebala čitava večnost da ga nauči. Sinoć, posle generalne probe, Eva je sedela s njim do ponoći u praznoj garderobi i terala ga da ponavlja iznova i iznova, premda je njen esej bio tek dopola gotov i moraće da probdi čitavu noć da bi ga završila. Večeras jedva može da podnese da sluša, ali Dejvid govori jasno, bez kolebanja. Gleda dva muškarca u prvom redu kako se naginju napred, ushićeni.

Nakon toga, okupljaju se u baru i piju toplo belo vino. Eva i Penelopi – visoka, jarkocrvenih usana i lepo građena; prvo što je rekla Evi, prošaptala preko izglancanog stola na svečanoj večeri povodom upisa, bilo je: „Ne znam za tebe, ali ja bih *ubila* za pljugu“ – stoje sa Suzan Flečer, koju je režiser Hari Džejnus nedavno ostavio zbog jedne starije glumice koju je upoznao na nekoj predstavi u Londonu.

„Ima *dvadeset pet* godina“, govori Suzan. Krhka je i pomalo plače dok gleda Harija polusklopljenim očima. „Potražila sam njenu fotografiju u *Spotlajtu** – imaju jedan primerak u biblioteci, znate. Naprosto je *prelepa*. Kako da se takmičim s njom?“

* Registar britanskih glumaca, voditelja, igrača, kaskadera itd., koji izdaje istoimena kompanija. (Prim. prev.)

Eva i Penelopi se krišom kratko pogledaju; trebalo bi, razume se, da budu privržene Suzan, ali ne mogu a da ne misle da je ona od onih devojaka što cvetaju u takvim dramama.

„Jednostavno nemoj da se takmičiš“, kaže Eva. „Povuci se iz igre. Nađi nekog drugog.“

Suzan je gleda i trepće. „Lako je tebi da kažeš. Dejvid je zaluden tobom.“

Eva prati Suzanin pogled preko prostorije, donde gde Dejvid razgovara s nekim starijim čovekom u prsluku i sa šeširom na glavi – nije student, i ne odiše trezvenošću i nezanimljivošću profesora: možda neki londonski agent. Gleda Dejvida kao neko ko je očekivao da pronađe peni a pronašao je novu novčanicu od jedne funte. A zašto i da ne? Dejvid je opet u civilnoj odeći, sa uredno nameštenim okovratnikom sportskog sakoa i obrisanog lica: visok, blistav, veličanstven.

Čitave Evine prve godine, ime Dejvid Kac putovalo je hodnicima i zajedničkim prostorijama Njunama, obično izgovoreno uzbuđenim šapatom. *On je na Kingu, znaš. Pljunuti Rok Hadson. Izveo je Helen Džonson na koktel.* Kada su se konačno upoznali – Eva je bila Hermija a on Lisander,* u jednom ranom kratkom susretu s pozornicom koji je potvrdio njenu sumnju da nikada neće biti glumica – znala je da je posmatra i čeka uobičajeno crvenjenje i koketan smeh. Ali ona se nije smejala; stekla je utisak da je uobražen i samoživ. A Dejvid to ipak kao da nije primetio; u pabu *Igl*, posle čitanja, raspitivao se o njenoj porodici i njenom životu, sa zanimanjem za koje je pomislila da bi moglo biti iskreno. „Želiš da budeš spisateljica?“, rekao je. „Kako je to krasno!“ Citirao joj je čitave scene iz *Henkokovih pola sata*** s jezivom

* Likovi iz Šekspirovog *Sna letnje noći*. (Prim. prev.)

** BBC-jeva radio-komedija, a kasnije i televizijska serija. (Prim. prev.)

tačnošću, i nije mogla a da se ne smeje. Nekoliko dana kasnije, posle proba, predložio je da je izvede na piće, a Eva je, u iznenadnom naletu uzbuđenja, pristala.

To je bilo pre šest meseci, u prolećnom semestru. Nije bila sigurna da će veza preživeti leto – Dejvid je provodio mesec dana s porodicom u Los Anđelesu (otac mu je bio Amerikanac i imao neku prilično čarobnu vezu s Holivudom), a ona je dve nedelje kopala po jednom arheološkom nalazištu blizu Harogejta (smrtno dosadno, ali imala je vremena da piše u dugim satima polutame između večere i počinka). Ali on je često pisao iz Amerike, čak i telefonirao; a onda, kada se vratio, došao je na Hajgejt na čaj, očarao njene roditelje dok su jeli *lepkuhen*,* vodio je na kupanje na veštačka jezera u Hempstedu.

Eva je otkrivala da Dejvid Kac nije ni izbliza samo ono što je isprva pretpostavila. Dopadala joj se njegova inteligencija, njegovo poznavanje kulture: vodio ju je na *Pileću supu s ječmom*** u pozorištu *Royal kort*, što joj se izvanredno svidelo; Dejvid kao da je poznavao pola bara. Zbog toga što su istog porekla, sve je teklo sa izvesnom lakoćom: porodica njegovog oca iselila se iz Poljske u Ameriku, a majčina iz Nemačke u London, i sada su živeli u zamašnoj edvardijanskoj vili u Hempstedu, odmah preko vresišta od kuće njenih roditelja.

A zatim, ako je Eva sasvim iskrena, bilo je tu i pitanje njegovog izgleda. Ona sama nije bila ni najmanje sujetna: nasledila je majčino interesovanje za stil – sako lepog kroja, ukusno nameštena soba – ali učili su je, od malih nogu, da više ceni intelektualna dostignuća nego fizičku lepotu. Ali Eva je nalazila da ipak uživa u tome kako se većina pogleda

* Nem.: *Lebkuchen* – licitarski hleb. (Prim. prev.)

** Komad britanskog dramskog pisca Arnolda Vesjera. (Prim. prev.)

uperi ka njemu kada uđe u prostoriju; u tome kako njegov dolazak na žurku naprasno doprinese da veće bude vedrije, uzbudljivije. Do jesenjeg semestra bili su par – i to čuveni, u Dejvidovom krugu mladih glumaca, dramaturga i režisera – i Eva je bila opčinjena njegovim šarmom i samopouzdanjem; očijukanjem njegovih drugova i njihovim internim šalama i potpunim uverenjem da uspeh čeka baš njih.

Možda ljubav uvek nastupa tako, napisala je u svesci: *u tom neprimetnom prelasku iz poznanstva u prisnost*. Eva ni u kom slučaju nije iskusna. Jedinog dečka koga je imala pre toga, Bendžamina Švarca, upoznala je na igranci u školi za dečake Hajgejt; bio je stidljiv, imao smušen pogled i gajio nepokolebljivo uverenje da će jednoga dana otkriti lek protiv raka. Nikada nije pokušao ništa drugo osim da je poljubi i drži za ruku; često je, u njegovom društvu, osećala kako je dosada spopada kao prigušen zev. Dejvid nikada nije dosadan. On je sav pokret i energija, sjajan kao tehnikolor.

Sada, iz drugog kraja ADC bara, susreće se s njom pogledom i nemo usnama oblikuje reč „Izvin!“.

Suzan, primetivši, kaže: „Vidiš?“

Eva pijucka vino, uživajući u zabranjenom ushićenju što je izabrana, što poseduje nešto tako ljupko i poželjno.

Prvi put kada je došla kod Dejvida u njegovu sobu na Kingu (bio je sparan junski dan; te večeri će poslednji put igrati *San letnje noći*), postavio ju je ispred ogledala iznad umivaonika, kao krojačku lutku. Onda je stao iza nje i namestio joj kosu tako da joj u kovrdžama pada na ramena, gola u laganoj pamučnoj haljini.

„Vidiš li koliko smo lepi?“ , kazao je.

Eva, gledajući njihov dvoglavi odraz njegovim očima, namah je osetila da vidi, te je prosto rekla: „Da.“